

8.1 Istorinė asmenybė

1. Perskaitykite tekstą ir išrašykite nežinomus žodžius.

Pasaka apie karalių Mindaugą

Seniai, labai seniai lietuviai ramiai gyveno kaimuose prie savo ežerų, miškų ir upių. Kaimams vadovavo seniūnai, o keliolika ar keliasdešimt kaimų sudarė kunigaikščio valdomą kunigaikštystę. Tokių kunigaikštysčių buvo daug. Laimingas gyvenimas baigėsi, kai iš vienos pusės prie lietuvių gyvenamų žemių įsikūrė iš toli atkeliavę kalavijuočiai, iš kitos – kryžiuočiai. Kalavijuočiai ant baltų savo apsiaustų buvo išsisiuvę raudonus kalavijus. Kalavijas – tai toks ginklas, panašus į ilgą, didelį peilį. Kryžiuočiai gavo vardą dėl juodų kryžių, puošusių baltus jų apsiaustus. Jie puldinėjo lietuvius. Kunigaikštis Mindaugas nusprendė suburti vieningą kariuomenę ir priešintis kartu. Mindaugui teko vienyti žmones ir geruoju, ir piktuoju. Pas vieną tokį besiožiuojantį kunigaikštį jis atjojo nešinas šluota. Kito kunigaikščio įtikinti nepavyko. Tada Mindaugas pasiuntė pas jį kariuomenę ir liepė pasakyti: „Kraustykis iš čia į pakraštį. Mindaugas tau ten paskirs tiek pat žemės, kiek čia turi, gyvenk ir tvarkykis sau vienas.“ Keli kunigaikščiai, susitarę nužudyti Mindaugą, buvo sučiupti ir nubausti mirtimi.

Vienydamas kunigaikštystes, Mindaugas pamažu sukūrė Lietuvos valstybę ir buvo vainikuotas jos karaliumi. Valstybė – tai kraštas, turintis vieną valdžią. Visi to krašto žmonės laikosi vienodų įstatymų, klauso valdovo ir yra ginami savo karių. Lietuvos valstybė neiširo ir po Mindaugo mirties. Didžiųjų kunigaikščių valdomi lietuviai dirbo žemę, augino vaikus ir gynėsi nuo priešų. Todėl ir minime Karaliaus Mindaugo dieną: rytą iškeliamė vėliavą, o vakare giedamė Lietuvos himną.

Pagal Dalią Dilytę „Pasakos apie Lietuvos istoriją“

Žodynas

---

2. Atsakykite į klausimus.

1. Kada lietuviams baigėsi laimingas gyvenimas?
2. Į ką panašus kalavijas?
3. Kodėl Mindaugas nusprendė vienyti žmones?
4. Ką Mindaugas liepė pasakyti jam nepaklususiam kunigaikščiui? Raskite ir nuspalvinkite pasirinkta spalva.
5. Kokios kalbos dalys yra tekste pabraukti žodžiai?

8.1 Istorinė asmenybė

3. Iš teksto išsirinkite 3 pabrauktus žodžius ir parašykite su jais po sakinį.

---

4. Tekste pabraukite tuos žodžius, kurie apibūdina Lietuvos karalių Mindaugą. Papasakokite apie karaliaus išvaizdą ir būdą.

